

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 6P/2/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2215200303
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Lengyelová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2015:2215200303.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda v konaní pred sudkyňou JUDr. Erikou Lengyelovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: U. G.Á., K.. XX.XX.X001 bytom u matky, B. Č.. XX, XXX XX Š., zastúpený kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, dieťa rodičov: matky - Q. G. K.. XX.XX.XXXX, bytom B. Č.. XX, XXX XX Š. a otca - Q. G., K.. XX.XX.XXXX, bytom D. XXX/X, XXX XX Š. o návrhu otca na zníženie výživného takto

rozhodol:

I. Návrh sa z a m i e t a.

II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ť o v o d n e n i e :

Otec malol. dieťaťa návrhom zo dňa 14.01.2015 sa domáhal na tunajšom súde zníženia výživného na malol. U. G. zo sumy 66,39 € na 30% zo sumy životného minima na nepnoleté, nezaopatrené dieťa. Poukázal na tú skutočnosť, že posledná úprava výživného bola prevedená rozsudkom tunajšieho súdu 5C 10/2004 s tým, že malol. bol zverený do osobnej starostlivosti matky na čas po rozvode manželstva a on ako otec bol zaviazaný platiť výživné 2.000,-Sk (66,39 €) mesačne. Od uvedenej doby sa zmenili výrazne jeho pomery. Je nezamestnaný už dlhšiu dobu, nemá žiadny príjem a z toho dôvodu žiada o zníženie výživného. Vzhľadom na svoju insolventnosť sa dostal do omeškania s platením výživného, za čo bol odsúdený trestným rozkazom Okresného Dunajská Streda 2P 159/2014 zo dňa 29.07.2014 za prečin zanedbania povinnej výživy .

Matka malol. návrh žiadala v celom rozsahu zamietnuť. Poukázala na tú skutočnosť, že ona sama v súčasnosti je nezamestnaná. K zrušeniu jej pracovného pomeru došlo výpoveďou zo dňa 24.03.2014 z dôvodu organizačných zmien u zamestnávateľa. Je evidovaná na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda a v súčasnosti je jej priznaná pomoc v hmotnej núdzi v sume 13,80 € mesačne od 01.02.2015.

Kolíznym opatrovníkom navrhol súdu aby návrh otca na zníženie výživného zamietol.

Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom oboch rodičov, oboznámil sa s pripojenými listinnými dôkazmi, najmä spisom tunajšieho súdu 5C 10/2004, trestným rozkazom Okresného súdu Dunajská Streda 2T 159/2014, dokladom o rozviazaní pracovného pomeru matky výpoveďou od spoločnosti Dr. Max 623 s.r.o., rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda zo dňa 19.02.2015 a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

Manželstvo účastníkov konania bolo rozvedené na tunajšom súde rozsudkom 5C 10/2004-36 ktorý nadobudol právoplatnosť 17.04.2004. V uvedenom čase malol. U. vo veku 3 rokov pre čas po rozvode bol

zverený do výchovy a starostlivosti matky a otcovi bola uložená povinnosť platiť výživné mesačne sumou 2.000,-Sk. Od uvedenej doby výživné upravené nebolo. V súčasnosti malol. U. je žiakom Základnej školy 7.ročníka B. Š.. Matka platí obedy okolo 20-30,-€ mesačne, vo zvyšku má bežné výdavky ako u iných detí v jeho veku. Okrem neho má 2 vyživovacie povinnosti k malol. deťom . O deti sa stará sama. So starostlivosťou o deti jej pomáhajú jej rodičia, otec ktorý je dôchodca a matka ktorá pracuje, pretože inak by nebola schopná zabezpečiť výživu malol. deťom. Matka v súčasnosti je evidovaná na Úrade práce, poberá dávku v hmotnej núdzi v sume 13,80 € mesačne od 01.02.2015.

Otec uviedol, že asi rok je nezamestnaný, zamestnávateľ s ním rozviazal pracovný pomer pre reorganizáciu spoločnosti. Doklad o rozviazaní pracovného pomeru však nepredložil. Uviedol, že odvtedy nie je evidovaný na Úrade práce, hľadá si prácu, rozposlal svoj životopis na rôzne miesta , avšak odpoveď nedostal. Je vyučený ako stavebný stolár. U bývalého zamestnávateľa robil pomocného kuchára v prevádzke čínskej reštaurácie v Dunajskej Strede a zarábal 380,-€ v čistom. Okrem malol. U. má vyživovaciu povinnosť k dcére nar. 15.09.2012. S jej matkou žijú u jeho rodičov. Je bezmajetný, jeho družka je na materskej dovolenke. So synom sa nestretáva, videl ho asi pred dvoma rokmi, výživné žiadal znížiť na 30% zo sumy životného minima na neplnoleté, nezaopatrené dieťa.

Podľa § 62 odsek 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 odsek 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 odsek 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 odsek 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 odsek 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopnosti, možnosti a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom trvá až do tej doby, pokiaľ deti nie sú samé schopné sa živiť. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodiča.

V zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného , ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného . Na schopnosti , možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania , zárobku , majetkového prospechu , rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká , ktoré povinný na seba berie .

Podľa ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť , ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh .

Vyššie citované zákonné ustanovenia vyjadrujú zásadu, že k zmene dohôd a súdnych rozhodnutí o výživnom môže dôjsť len na základe zmeny pomerov. Táto sa zisťuje porovnávaním okolností dôležitých pre určenie výživného tak v čase skoršieho ako aj nového rozhodnutia súdu. Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom je však závažnejšia zmena pomerov ktorou sa rozumie len zmena tých okolností na strane či už oprávneného alebo povinného ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom. Takouto zmenou pomerov môže byť zvýšenie nákladov dieťaťa v súvislosti s pribúdajúcim vekom, fyzickým vyspíevaním, formami prípravy na budúce povolanie ako aj zmena v možnostiach povinného plniť si vyživovaciu povinnosť v doterajšom rozsahu. V tomto prípade pôjde o rozšírenie alebo zúženie vyživovacích povinností povinného , jeho invaliditu alebo také zvýšenie či zníženie (odôvodnený pokles jeho zárobku či iných príjmov prípadne ostaného majetku) ktoré ovplyvní celkovú situáciu povinného a to nielen na krátky čas. Súd pri rozhodovaní o zmene

výživného musí nielen celistvo zhodnotiť zmeny v pomeroch účastníkov ale taktiež prihliadnúť aj na vývoj životných nákladov za obdobie, ktoré uplynulo od vydania posledného rozhodnutia o výživnom, tzv. valorizačnú klauzulu zakotvenú v ust. § 78 ods. 3 Zákona o rodine. Rovnako tak musí vychádzať zo všeobecného ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine podľa ktorého sa pri rozhodovaní o výživnom prihliada na odôvodnené potreby oprávneného (teda malol. dieťaťa) ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného (v tomto prípade otca malol. dieťaťa). Odôvodnené potreby dieťaťa závisia predovšetkým od jeho veku, zdravotného stavu , fyzickej a duševnej vyspelosti, obsahu a spôsobu jeho prípravy na budúce povolanie , od hodnoty jeho majetku prípadne od výšky vlastných príjmov dieťaťa a sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami ako aj majetkovými pomermi rodičov. Ak sú tieto obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. V opačnom prípade odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa vrátane tvorby úspor ktoré síce nie sú nevyhnutné ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami ale aj okolnosťami objektívneho charakteru.

V tejto súvislosti je významné i ust. § 75 ods. 1 veta 2. Zákona o rodine ktoré zakotvuje , že na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu , rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká ktoré povinný na seba berie. Navyiac súd prihliada aj na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a rovnako tak berie do úvahy prídavky na deti ktoré sa z časti podieľajú na úhrade potrieb detí.

V preskúmvanej veci súd teda vo svetle zhora popísaných záverov a v intenciách citovaných zákonných ustanovení zisťoval zmenu pomerov na strane všetkých účastníkov konania ku ktorej došlo od posledného rozhodovania súdu o výživnom , teda od roku 2004.

V uvedenom období , keď súd rozhodoval o určení výživného na malol. U. v konaní 5C 10/2004 malol. U. bol vo veku zhruba troch rokov. V uvedenom období majetkové pomery otca zhruba sa pohybovali na úrovni minimálnej mzdy. Otec v súčasnosti tvrdí, že prišiel o zamestnanie minulý rok v dôsledku reorganizácie spoločnosti u jeho zamestnávateľa . Spôsob ukončenia pracovného pomeru však súdu nedokladoval. V neposlednej miere treba poukázať na tú skutočnosť, že otec napriek tomu, že takmer rok je nezamestnaný, nie je evidovaný na Úrade práce a teda z tohto dôvodu ani nespĺňa podmienky na priznanie napr. pomoci v hmotnej núdzi resp. iných dávok. Je pravda, že mu v roku 2012 pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť, avšak taktiež od tohto rozhodnutia aj matke pribudla vyživovacia povinnosť k ďalším dvom malol. deťom.

Matka v súčasnosti taktiež je nezamestnaná s tým, že preukázala súdu, že jej zamestnávateľ výpoveďou pre organizačné zmeny rozviazal s ňou pracovný pomer. Matka naopak je evidovaná na Úrade práce, aktívne si hľadá zamestnanie a poberá dávku v hmotnej núdzi. Zároveň poberá rodinné prídavky na tri malol. deti.

Otec nepreukázal súdu, že by si aktívne hľadal zamestnanie a v tomto smere nepredložil súdu žiaden doklad .

Výsledkami vykonaného dokazovania súd dospel k tomu záveru, že návrhu otca na zníženie výživného nie je možné vyhovieť. Výživné na malol. U. v sume 2.000,-Sk v súčasnosti 66,39 € už dávno nepostačuje na výživu a osobné potreby malol. dieťaťa. Tak, ako je vyššie uvedené , v čase rozhodovania o výživnom , to sa jednal o dieťa vo veku zhruba troch rokov života. V súčasnosti malol. navštevuje druhý stupeň Základnej školy, je žiakom 7.ročníka Základnej školy a od uvedenej doby sa výrazne zmenili potreby malol. dieťaťa či už v súvislosti so stravou, ošatením, výdavkami na školu a jeho osobné potreby, naopak , už dávno by tu bol dôvod na zvýšenie výživného ktoré zvýšenie výživného matka doposiaľ nežiadala zrejme z dôvodu, že sú jej známe osobné a majetkové pomery otca.

Vodiacou zásadou na strane povinného je miera jeho schopností, možností a majetkových pomeroch. Otec tak, ako uviedol, má odborné vzdelanie, je vyučený ako stavebný stolár , avšak treba mať za to, že otec si aktívne nehľadá zamestnanie , pretože túto skutočnosť nevedel súdu preukázať a navyše takmer rok nie je evidovaný na príslušnom Úrade práce.

Rodič povinný výživou často argumentuje tým, že sa z objektívnych dôvodov nemôže zamestnať. Treba uviesť, že žiadny účinný zákon v SR nezakotvuje povinnosť pracovať. Nezakotvuje ani právo resp. povinnosť pracovať v odbore v ktorom je osoba vyučená. Zákon o rodine však zakotvuje výslovne povinnosť rodiča živiť svoje dieťa, takže nemôže obstať argumentácia podľa ktorej rodič nepracuje, pretože sa nevie umiestniť na trhu práce vo svojom odbore alebo na pozícii adekvátnej svojim predstavám a preto nie je schopný plniť svoju vyživovaciu povinnosť buď vôbec alebo v doterajšej miere.

Vzhľadom na vyššie uvedený skutkový a právny stav veci súd návrh otca na zníženie výživného ako nedôvodný zamietol.

Podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. súd rozhodol o náhrade trov konania tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave (§ 204 ods. 1 / O.s.p.).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby

každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O. s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1/ O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodovanie vo veci samej,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a)

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci,

Rozsah , v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 205 ods. 3/ O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá toto vykonateľné uznesenie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu (§ 251 ods. 1/ O.s.p.), ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (§ 251 ods. 2/ O.s.p.).